

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
Checklist Ambulancediensten

Augustus 2012

Naam locatie	
Contactpersoon	
Datum	
Ingevuld door	

1 Persoonlijke hygiëne

1.1 Handhygiëne

☐	☞ Er is een vaste alcoholdispenser met verwisselbare flacon aanwezig in de ambulance.
☐	☞ De handhygiëne wordt op de juiste momenten en wijze uitgevoerd.
☐	☞ Handen worden gewassen na uittrekken van de handschoenen.
☐	☞ Wondjes aan de handen zijn afgedekt met een vochtwerende pleister.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

1.2 Persoonlijke verzorging medewerkers

☐	☞ Nagels zijn kort, schoon en zonder nagellak. Er worden geen kunstnagels gedragen.
☐	☞ Haren, baarden en snorren zijn schoon en verzorgd. Lang haar wordt opgestoken of bijeengebonden, en baarden en snorren zijn kort.
☐	☞ Er worden geen hand- en polsieraden gedragen tijdens de werkzaamheden, met uitzondering van polshorloges. Ook glatte (trouw-)ringen worden afgedaan.
☐	☞ Polshorloges zijn goed te reinigen en te desinfecteren.
☐	☞ Er worden papieren zakdoekjes gebruikt die na eenmalig gebruik worden weggegooid.
☐	☞ Er wordt niet gegeten en gedronken in het patiëntgedeelte van de ambulance.
☐	☞ Persoonlijke voorwerpen, zoals mobiele telefoons, staan niet in direct contact met patiënten en worden alleen gebruikt nadat handhygiëne is toegepast.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

1.3 Werkkleding van de medewerkers

☐	☞ De werkkleding wordt iedere dag verschoond. Zichtbaar verontreinigde kleding wordt zo spoedig mogelijk vervangen door schone.
☐	☞ De werkgever is verantwoordelijk voor het onderhoud en de reiniging van de werkkleding.
☐	☞ Schoeisel is van goed reinigbaar materiaal. Zichtbaar verontreinigde schoenen worden zo spoedig mogelijk gereinigd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

1.4 Persoonlijke beschermingsmiddelen

	☞ De ambulancedienst zorgt voor een goede beschikbaarheid van persoonlijke beschermingsmiddelen en een goede instructie van de medewerkers, conform de uit de Arbo-wet voortvloeiende regelingen.
	☞ Handschoenen worden op de juiste momenten en eenmalig gedragen, en direct vervangen bij beschadiging.
	☞ Tijdens het dragen van handschoenen wordt contact met deurknoppen, telefoon, apparatuur e.d. vermeden.
	☞ Na het uittrekken van de handschoenen wordt handhygiëne toegepast.
	☞ Bij iedere handeling waarbij kans bestaat op spatten in het gezicht, worden een chirurgisch mondneusmasker en een beschermende bril, of een mondneusmasker met spatscherm, gedragen.
	☞ Direct na gebruik wordt het masker weggegooid. De bril wordt na gebruik gereinigd en gedesinfecteerd, of, in geval van wegwerpbrillen, direct weggegooid.
	☞ Er wordt een FFP1 ademhalingsbeschermingsmasker gedragen bij kans op besmetting met in de lucht aanwezige micro-organismen. Bij contact met een patiënt met (mogelijk) tuberculose wordt een FFP2 ademhalingsbeschermingsmasker gedragen.
	☞ Er wordt beschermende kleding gedragen bij strikte isolatie en bij contact en/of vervoer van cliënten die sterk met lichaamsvloeistoffen zijn bevuurd. Na het verlaten/afleveren van de patiënt wordt de beschermende kleding uitgetrokken en in de instelling achtergelaten volgens de richtlijn die in de instelling geldt.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

2 Preventie van infectieziekten

2.1 Omgaan met bloed

☐	☞ Tijdens de omgang met bloed zijn alle te gebruiken materialen binnen handbereik.
☐	☞ Er worden handschoenen gedragen indien direct contact met bloed kan plaatsvinden.
☐	☞ Direct na het beëindigen van de werkzaamheden wordt besmet geraakte kleding of linnengoed verwijderd, worden de handschoenen uitgetrokken en handhygiëne toegepast.
☐	☞ Bij het opruimen van gemorst bloed worden handschoenen aangetrokken, waarna de plek gereinigd en gedesinfecteerd wordt. Na het opruimen worden de handschoenen uitgetrokken en handhygiëne toegepast.
☐	☞ Gebruikte naalden worden direct na gebruik in UN-gekeurde naaldcontainers gedeponeerd. Deze worden niet tot boven de vullijn gevuld, en vervangen indien de vullijn is bereikt.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

2.2 Accidenteel bloed- bloedcontact

☐	☞ Er is een protocol aanwezig dat is opgesteld aan de hand van de Landelijke Richtlijn Prikaccidenten van het CIb.
☐	☞ Er is een protocol aanwezig waarin de onmiddellijke eerste acties staan beschreven die moeten worden genomen na accidenteel bloed-bloedcontact.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

2.3 Bijtcontact

☐	☞ Zo spoedig mogelijk na een bijaccident wordt een arts voor eerste hulp geraadpleegd. De werkgever heeft voor een adequaat protocol gezorgd, dat zeven dagen per week vierentwintig uur per dag dekkend is.
--------------------------	--

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

2.4 Vaccinatie

☐	☞ Alle medewerkers werkzaam op een ambulance zijn gevaccineerd tegen DKTP, bof, mazelen en rode hond. Na tien jaar vindt er een revaccinatie plaats met DTP.
☐	☞ Alle medewerkers zijn gevaccineerd tegen hepatitis B. De serostatus is gecontroleerd en vastgelegd in het personeelsdossier.
☐	☞ Er wordt via de bedrijfsarts contact opgenomen met de landelijke Commissie Preventie Iatrogene Hepatitis B als de vaccinatie heeft geleid tot onvoldoende bescherming of als de betrokkene hepatitis B drager blijkt te zijn.
☐	☞ Indien een medewerker niet gevaccineerd is, moet deze contact opnemen met de bedrijfsarts.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

2.5 Medewerker met een infectie

☐	☞ De ambulancedienst heeft een procedure voor het melden van medewerkers met een infectie.
☐	☞ Medewerkers weten welke infecties zij in ieder geval moeten melden.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

3 Vervoer van patiënten

3.1 Infectieziekten

☐	☞ Medewerkers van de ambulancedienst weten welke maatregelen er moeten worden getroffen bij het vervoer van een patiënt met een infectieziekte, zowel wanneer de ziekteverwekker bekend als onbekend is.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.2 Druppelisolatie

☐	☞ Er vindt druppelisolatie plaats indien de besmettingsweg via druppels plaatsvindt, zoals bij influenza.
☐	☞ Tijdens het contact met de patiënt wordt een FFP1 masker gedragen.
☐	☞ Het op- en afzetten van het masker vindt plaats op een afstand van minimaal twee meter van de patiënt.
☐	☞ Voor én na het afdoen van het masker worden de handen gedesinfecteerd.
☐	☞ De ambulance wordt na de rit gereinigd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.3 Aërogene isolatie

☐	☞ Bij aërogene isolatie wordt tijdens verblijf in dezelfde ruimte als de patiënt een FFP2-masker gedragen.
☐	☞ Het masker wordt opgezet voor het betreden van de ruimte waar de patiënt verblijft en afgezet na het verlaten van deze ruimte.
☐	☞ De handen worden voor én na het afdoen van het masker gedesinfecteerd.
☐	☞ De ambulance wordt na de rit gereinigd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.4 Contactisolatie

☐	☞ Er vindt contactisolatie plaats indien de besmettingsweg via lichamelijk contact plaatsvindt.
☐	☞ Tijdens het contact met de patiënt worden er handschoenen gedragen.
☐	☞ De handen worden gedesinfecteerd na het uittrekken van handschoenen.
☐	☞ De ambulance wordt na de rit gereinigd en gedesinfecteerd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.5 Strikte isolatie

☐	☞ Tijdens contact met een patiënt in strikte isolatie worden handschoenen, masker, hoofdbedekking en een speciale overall over de werkkleding gedragen; deze worden aangetrokken en opgezet voor het betreden van de ruimte waar de patiënt verblijft.
☐	☞ Na het verlaten van deze ruimte worden eerst de handschoenen uitgetrokken en de handen gedesinfecteerd. Vervolgens worden de overall, de hoofdbedekking en het masker verwijderd en de handen nogmaals gedesinfecteerd.
☐	☞ Na de rit wordt de ambulance gereinigd en gedesinfecteerd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.6 Zwangerschap ambulancemedewerkster

☐	☞ Een zwangere ambulancemedewerkster die niet volledig gevaccineerd is, neemt contact op met de bedrijfsarts.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

3.7 Maatregelen achteraf

☐	☞ Ambulancemedewerkers die pas achteraf weten dat ze betrokken zijn geweest bij behandeling of vervoer van een patiënt met kinderverlamming (poliomyelitis), difterie, tuberculose, virale hemorrhagische koorts (lassa-, ebola-, marburgvirus), norovirus of MRSA melden zich zo snel mogelijk bij de bedrijfsarts en bij de leiding van de ambulancedienst.
☐	☞ Er is een protocol aanwezig dat vervolgens onmiddellijk in gang kan worden gezet. Dit protocol is zeven dagen per week vierentwintig uur per dag dekkend. In het protocol staat onder meer wanneer de GGD op de hoogte moet worden gesteld voor mogelijk contactonderzoek.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

4 Ongedierte

4.1 Maden

☐	☞ Na elke rit wordt de ambulance gereinigd, om eventuele maden en hun ontlasting te verwijderen.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

4.2 Luizen

☐	☞ Wanneer de aanwezigheid van luizen wordt vermoed of gesignaleerd, worden de kleding van de patiënt, dekens en ander textiel waar de patiënt mee in aanraking is geweest, in een afgesloten plastic zak gestopt. Hierbij worden handschoenen gedragen. De zak wordt afgegeven in het ziekenhuis, met de vermelding dat de zak met luizen besmette kleding bevat.
☐	☞ De ziekenhuismedewerker wordt ingelicht over (het vermoeden van) de besmetting met luizen.
☐	☞ Een ambulancemedewerker die mogelijk met luizen is besmet, meldt zich bij de bedrijfsarts.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

4.3 Vlooien

☐	☞ Wanneer de aanwezigheid van vlooien bij een patiënt wordt vermoed of gesignaleerd, worden handschoenen gedragen.
☐	☞ Direct contact met zowel de patiënt als met zijn of haar kleding wordt vermeden.
☐	☞ De kleding van de patiënt wordt in een afgesloten plastic zak gestopt. De zak wordt afgegeven in het ziekenhuis, met de vermelding dat de zak met vlooien besmette kleding bevat. De ziekenhuismedewerker wordt ingelicht over (het vermoeden van) de besmetting met vlooien.
☐	☞ De ambulance wordt na het vervoer grondig gezogen en gereinigd en eventueel behandeld met een goedgekeurde insecticide.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

4.4 Scabiës

☐	☞ Wanneer de aanwezigheid van scabiës bij een patiënt wordt vermoed of gesignaleerd, worden handschoenen gedragen..
☐	☞ Direct contact met zowel de patiënt als met zijn of haar kleding wordt vermeden.

	De kleding van de patiënt wordt in een afgesloten plastic zak gestopt. De zak wordt afgegeven in het ziekenhuis, met de vermelding dat de zak met scabiës besmette kleding bevat. De ziekenhuismedewerker wordt ingelicht over (het vermoeden van) de besmetting met scabiës.
	De ambulance wordt na het vervoer grondig gezogen.
	Een ambulancemedewerker meldt zich bij de bedrijfsarts, indien hij of zij vermoedt zelf met scabiës besmet te zijn.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

5 Horeca

5.1 Schoonmaakmateriaal

☐	☞ Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van wegwerpmateriaal. Indien er geen wegwerpmaterialen worden gebruikt, wordt het schoonmaakmateriaal dagelijks na de werkzaamheden gereinigd en gedroogd.
☐	☞ Men is op de hoogte van de regels omtrent het gebruik, de reiniging en eventueel desinfectie of sterilisatie van het schoonmaakmateriaal.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

5.2 Frequentie van het reinigen van de ambulance

☐	☞ Na iedere rit worden alle contactpunten zoals handvatten en de monitor gereinigd.
☐	☞ Eén keer per week wordt de ambulance leeggehaald en worden alle oppervlakken gereinigd.
☐	☞ Periodiek vindt er groot onderhoud, inclusief de inhoud van de kasten en het instrumentarium, plaats.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

5.3 Desinfectiemateriaal

☐	☞ Voor desinfectie van een specifiek medisch hulpmiddel worden alleen middelen gebruikt die zijn voorzien van een CE merk.
☐	☞ Voor desinfectie van vloeren, materialen en andere oppervlakken worden alleen middelen gebruikt die zijn toegelaten door het CTB en zijn voorzien van een N-nummer (alcohol beschikt als enige desinfectiemiddel niet over een N-nummer).

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

5.4 Sterilisatie

☐	☞ Voor sterilisatie van materialen wordt gebruik gemaakt van een service van een ziekenhuis of een hiertoe bevoegd bedrijf.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

5.5 Medisch afval

☐	Afval met een infectierisico wordt vervoerd in een container voorzien van een UN(3291) keurmerk.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

5.6 Linnengoed

☐	Gebruikt linnengoed wordt na iedere patiënt verschoond.
☐	Bij het hanteren van linnengoed dat zichtbaar verontreinigd is met bloed en andere lichaamsvochten worden handschoenen en eventueel beschermende kleding gedragen.
☐	Linnengoed wordt in een afgesloten zak naar de wasserij vervoerd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

5.7 Couveuse

☐	De couveuse wordt na gebruik met een (klam-)vochtige doek gereinigd.
☐	Bij het reinigen en desinfecteren van de couveuse worden de instructies van de leverancier gevolgd.
☐	Bij voorkeur wordt een uitneembaar waterreservoir gebruikt. Het waterreservoir is gesteriliseerd.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	Verbetering wenselijk
-------------	---------------------------------	------------------------------

Punten ter verbetering:

6 Mobiel Medisch Team Helikopter (MMT-Helikopter)

6.1 Reiniging en desinfectie van de helikopter

	☞	Dagelijks en vóór overdracht van elke dienst worden alle contactpunten van de helikopter, zoals deurkrukken en vloerdelen, én de gebruikte apparatuur met een door de helikopteroperator goedgekeurd schoonmaakmiddel gereinigd.
	☞	Dagelijks of bij visuele verontreiniging worden de cabinevloer en het stretchersysteem met een door de helikopteroperator goedgekeurd schoonmaakmiddel gereinigd, conform het verplichte onderhoudsprogramma voor helikopters en onder toezicht van de dienstdoende piloot.
	☞	De stretcher, de aanwezige stoelen, het center cabinet en eventueel noodzakelijke medische uitrusting zoals rugzakken en aluminium boxen worden uit de helikopter verwijderd en buiten de helikopter gereinigd.
	☞	Er wordt een door de helikopteroperator goedgekeurd schoonmaakmiddel gebruikt. Voor het naspoelen gebruikt men klamvochtige doeken. Men spoelt niet na met een ruime hoeveelheid water.
	☞	Indien er sprake is van bloedbesmetting na transport van de patiënt wordt de cabine eerst gereinigd en gedesinfecteerd met tissues of disposable doeken en een beperkte hoeveelheid water. Er wordt een in Nederland én door de helikopteroperator goedgekeurd voor dit doel toegelaten desinfectans gebruikt.
	☞	Er is een stappenplan aanwezig waarin staat vermeld hoe de beam van de EC 135 helikopter met zijbelading configuratie compleet kan worden uitgebouwd om ook de onderzijde van de stretcherbeam te kunnen reinigen.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:

6.2 Vervoer van een besmettelijke patiënt

	☞	Indien bekend is dat een patiënt vervoerd wordt met een besmettelijke ziekte, blijft de piloot zoveel mogelijk van de patiënt verwijderd en draagt hij of zij ook beschermende middelen, voor zover dit een veilige vluchtuitvoering niet belemmert.
	☞	Na gebruik wordt de helikopter gereinigd en gedesinfecteerd.
	☞	Het scheidingsgordijn wordt verwijderd en gewassen volgens de instellingsprocedure voor linnengoed.
	☞	De cockpit met luchtvaart- en communicatie instrumentarium wordt door de piloot, en conform aanwijzingen van de helikopter operator, gereinigd en gedesinfecteerd met speciaal daarvoor bestemde middelen.

Beoordeling:

Goed	Verbetering noodzakelijk	
-------------	---------------------------------	--

Punten ter verbetering:
